

Deň detí cez fotoobjektív

Nepripraviť pre deti na ich deň „D“ zaujímavý program a pár darčiekov, to by bola pre dospelákov poriadna hanba. Preto obec, miestne kultúrne stredisko, základná škola, rada rodičov i urbár spojili svoje sily a namiešali pre východnianske deti koktejl zábavy, poučenia, adrenalínu, športu i kulinárskeho zážitku. V areáli amfiteátra si deti vypočuli od poľovníkov mnoho zaujímavého o zvukových prejavoch lesnej zveri, dokonca sa niektorí na chvíľku „premenili“ na stromy, vodu a jelene, aby si na vlastnej koži vyskúšali, ako to v lese funguje. Veľké „vzrúšo“ zažili pri praktickej ukážke práce hasičov a tí odvážnejší si hasenie sami vyskúšali. Prebytočnú energiu si trochu vybili pri vybijanej, futbale a iných súťažiach a nakoniec sa s chuťou pustili do guláša.

Text a foto: (mm)

Urbár kontroloval dojivosť oviec

Členovia výboru Pozemkového spoločenstva bývalých urbáristov obce Východná vykonali 17. mája na salaši urbárskej spoločnosti Spolchov kontrolné dojenie a sčítanie skutočného stavu oviec. Kontrola dojenia sa robí dvakrát ročne – v máji a koncom júna - a jej účelom je oddeliť ovce, ktoré nemajú dostatok mlieka od ostatných dojníc. „Ovce, ktoré nemajú mlieko, musia byť preradené ako takzvané nedojky k jarkám. Na tieto ovce potom ich majitelia nedostávajú prídel syra,“ vysvetlil predseda PSBU Juraj Halahija.

Podľa výsledkov sčítania majú na salaši celkovo 630 oviec, z toho 80 kusov jariek, 533 dojných oviec, 19 oviec zaradili do kategórie „poldojky“ (majitelia dostávajú polovičný prídel syra) a 17 nedojky. V týchto dňoch je úžitkovosť dojných oviec na jedno dojenie zhruba 210 litrov, teda 420 mlieka za deň.

Salašníci už začali s výrobou ovčieho syra, zvyšné mlieko predávajú na ďalšie spracovanie. Vedenie urbáru vyzýva majiteľov oviec, aby si svoj prídel syra vybrali priebežne počas celej sezóny, aby na jeseň nenastal príliš veľký dopyt po tomto výrobku. Výbor PSBU tiež rozhodol, že v tejto sezóne dostanú chovatelia na jednu ovcu liter žinčice. Text a foto: (mm)

Z obecného zastupiteľstva

10. MÁJA 2011

Obecné zastupiteľstvo PRIJÍMA A SCHVAĽUJE

• Nájomnú zmluvu medzi Obcou Východná a LVS, a.s. L. Mikuláš na pozemok E KN 10653 o výmere 3 450 m², ktorá bude slúžiť na vybudovanie výtláčného kanalizačného potrubia Východná – Hybe za cenu 0,16 €/m².

• Odpredaj pozemku E KN 10669/5 o výmere 49 m² vedená ako ostatná plocha pre Tomáša Lištiaka a Zuzanu Lištiakovú bytom Važec, Široká 740, ktorá je prilehajúca k parc. č. E KN 4035/1, ktorá je vo vlastníctve žiadateľov, za cenu v zmysle znaleckého posudku, ktorý vypracuje žiadateľ.

• Poskytnutie areálu amfiteátra na organizovanie kultúrno spoločenského podujatia - Ovenálie – celoslovenské ovčiarske slávnosti, dňa 12. 6. 2011, pre Zväz chovateľov oviec a kôz na Slovensku, za cenu poskytnutých služieb a priamych nákladov na prevádzku.

• Poskytnutie areálu amfiteátra na organizovanie kultúrno- spoločenského podujatia - koncert Cigánski diabli, Sisa Sklovská a Maroš Bango, dňa 9.7.2011, pre agentúru LIMA, s. r. o., L. Mikuláš, za cenu poskytnutých služieb a priamych nákladov na prevádzku.

• Stráženie vstupu Veľkej krivánskej cesty od 1. 7. 2011 do 30. 11. 2011.

• Poskytnutie areálu amfiteátra na organizovanie Dištriktuálneho dňa 31. 7. 2011, pre Východný dištrikt ECAV

so sídlom v Prešove, za cenu poskytnutých služieb a priamych nákladov na prevádzku.

• Zmluvu s NOC Bratislava o spolupráci a príprave realizácie 57. ročníka FFV.

• Výšku poskytnutia stravných lístkov pre zamestnancov Obce Východná vo výške 3,5 €.

• Služobnú cestu do Rumunska pre učiteľky MŠ Východná a poslancov OZ Východná.

• Prenájom starých WC v areáli amfiteátra Márii Brezinovej, bytom Východná 703, počas 57. ročníka FFV 2011 za 67 € s platbou priamych nákladov za el. energiu a vodu.

• Zvýšenie nájmu prenajatých priestorov obce o percento inflácie za predchádzajúci rok od roku 2012 v zmysle protokolu o kontrole nájomných zmlúv hlavným kontrolórom obce Východná.

BERIE NA VEDOMIE

• Správu o kontrole uznesení z minulých OZ.

• Investičný zámer firmy Energia prírody s.r.o L. Mikuláš na vybudovanie kogeneračnej jednotky na drevný plyn o výkone 2,4 MW na pozemku parc. č. C KN 4127.

(Kogeneračná jednotka prioritne vyrába elektrinu, ale zároveň vzniká aj veľké teplo, takže systém je potrebné chladiť vodou. Ak sa prijme tento zámer, teplá voda by mohla slúžiť na vykurovanie obecných budov - základnej školy, materskej školy, obec-

ného úradu, prípadne evanjelického domu. Využitím tohto systému vykurovania by sa mohla ušetriť zhruba polovica súčasných nákladov na vykurovanie. Pozemok sa nachádza v záhrade základnej školy a obec by ho prenajala spomínanej firme, ktorá by zvyšok investície zabezpečovala vo vlastnej réžii. Obec by sa ďalej mohla podieľať na projekte poskytovaním biomasy na spaľovanie.)

• Uskutočnenie snemu ZMOS dňa 17. 5. 2011, ktorého sa zúčastní aj starosta obce.

• Žiadosť občanov ulice Cintorinská na plynofikáciu predmetnej ulice.

• Žiadosť Michala Vechtera s manželkou Vierou, bytom Východná, o odkúpenie časti pozemku parcela č. C KN 2060/1 C KN 2061/2 k.ú. Východná, po vytyčení stavebnou komisiou a vypracovaní geometrického plánu.

• Výsledok výberového konania na rekonštrukciu obecných domov s.č. 169 a 170 (Východnianska izba a susedná drevenica), ktoré bude realizovať firma Juraj Jurčo –KATKA, 032 32 Východná 433.

UKLADÁ:

• Obecnému úradu upraviť všetky nájomné zmluvy v zmysle protokolu o kontrole nájomných zmlúv hlavným kontrolórom obce

ŽIADA:

• Starostu obce zabezpečiť kontrolu a opravu verejného rozhlasu v obci.

Dôchodcov očarila Špania dolina i golf

Naozaj zaujímavý deň zažili členovia východnianskej Jednoty dôchodcov 24. mája, kedy sme sa vybrali na zájazd za poznávaním krás Slovenska. Prešli sme toho veru dosť – cez Ružomberok, Donovaly, kde sme si prezreli novovybudované areály, lyžiarske vleky, ako aj súkromnú výstavbu. Pokračovali sme v ceste cez Staré hory do cieľa našej cesty - Španej doliny. Tam sme si prezreli krásny starobyľý kostol, ktorý má 755 rokov a je historickou pamiatkou, tiež „klopačku“ – múzeum baníctva v tomto regióne. Miestna zručná čipkárka nám ukázala, ako sa pracuje s cievkami na výrobu čipiek, ako aj svoje hotové práce, ktoré sme videli aj v miestnom penzióne, pretože čipky neodmysliteľne dotvárajú kolorit tohto krásneho kraja. My sme sa odvdáčili piesňou

Východná a Mám ja záhradôčku.

Našou ďalšou zastávkou boli Tále, kde sme mali veľký zážitok z golfových ihrísk a videli sme aj niekoľko golfistov pri tréningu. Bola to pekná prechádzka, videli sme niečo nové, dokonca sa jedna členka odviezla aj na golfovom vozíku. Plní naozaj krásnych dojmov sme sa vrátili domov, ale tiež s poznaním, že všade dobre, doma najlepšie. **Mária PETRENKOVÁ**

● Jednou z najzaujímavejších atrakcií Španej doliny je unikátny banícky orloj s figúrkami baníkov, ktorý zdobí stred obce.

Poznáte Španiu Dolinu?

● Čipkárky zo Španej Doliny dodnes zachovávajú staré tradície vo výrobe čipiek.

Špania Dolina leží 11 km severne od Banskej Bystrice, neďaleko Starých Hôr, na rozhraní Nízkych Tatier a Veľkej Fatry, vo výške 728 m n. m. Je starobyľou baníckou obcou s bohatou históriou. Okrem malebného horského prostredia a prekrásnych výhľadov na okolité lesy

ponúka svojim návštevníkom aj mnoho zaujímavých historických pamiatok, najmä baníckych. Obrovský rozmach ťažby striebra a najmä medi nastal v Španej Doline v päťnástom storočí. Trval okolo štyristo rokov. V tých časoch žilo v horskej dedinke okolo tritisíc ľudí, dnes zhruba dvesto. Ťažba medi bola ešte na niekoľko rokov obnovená v druhej polovici minulého storočia, no okolo roku 1990 nadobro uzavrela svoju životnú kapitolu. Špaňodolinčanom však baníctvo zanechalo historické dedičstvo, ktoré k nim chodí ročne obdivovať 10 až 15 tisíc turistov z celého sveta.

Jedným z najväčších unikátov obce je torzo výnimočného špaňodolinského banského vodovodu. Do obce ním dopravovali zachytenú vodu z prameňov až od Donovál či Prašivej v Nízkych Tatrách a táto voda poháňala ťažné stroje v banských šachtách.

O histórii baníctva sa dá veľa dozvedieť v miestnom múzeu medi aj pri prechádzke okolím obce po náučnom chodníku. Na desiatich zastávkach ponúka na obdiv pozostatky baníckych štôlní a šácht či zmenšenú kópiu Božieho hrobu v Jeruzaleme. Unikátom obce je banícky orloj a vzácny je aj Kostol Premenenia Pána so štyristo rokov starým dreveným krytým schodiskom. Dodnes sa v Španej Doline zachovávajú aj bohaté tradície výroby čipiek. **(red)**

● O niekdajšej banskej sláve dnes už len mlčky svedčia staré šachty.

V SKRATKE

Dobrá chuť v novej jedálni

Od začiatku júna majú zamestnanci poľnohospodárskeho družstva k dispozícii novú jedáleň v priestoroch suterénu administratívnej budovy družstva (bývalá pekáreň). Podľa slov predsedu družstva Jaroslava Gajdoša, pôvodná jedáleň v drevenej budove už nevyhovovala nárokom na prevádzku stravovacieho zariadenia a jej prevádzkovanie bolo pre družstvo neekonomické z dôvodu vysokých tepelných strát najmä počas zimných mesiacov. Nová jedáleň je hneď na prvý pohľad príjemnejšia ako tá pôvodná a k dispozícii je aj moderne vybavená miestnosť na výdaj stravy. Uvoľnenú budovu družstvo ponúka na odpredaj, záujem už prejavila obec a v súčasnosti pokračujú rokovania o ďalších podmienkach. (mm)

Škôlkari v zubárskom kresle

Májový piatok s magickým číslom 13 nebol pre naše deti nešťastným dňom, no povery totiž neveríme. V tento deň sme sa dohodli s miestnou pani zubárkou na návšteve jej ambulancie. Cieľom návštevy bolo odbúrať strach detí zo zubára, oboznámiť sa s prostredím a dozvedieť sa niečo nové o zubnej hygiene. Prehliadky ambulancie sa najskôr zúčastnili predškôláci a po nich mladšie deti. Pani lekárka so svojim manželom pripravili pre deti zaujímavý program: jazdu na zubárskom kresle, prehliadku prístrojov, premietanie rozprávky o zvieratkách, ukážky správnej ústnej hygieny. Deti dostali za odvalu darček – vzorky zubnej pasty a letáčky. Ďakujeme manželom Jurčovcom za trpezlivosť, s akou sa venovali našim deťom a dúfame, že touto akciou sa naša spolupráca nekončí, ale naopak, začína. Anna Brezinová

Výber daní a poplatkov

Podľa údajov k 31. 5. 2011 obec Východná eviduje takéto nedoplatky na daniach a poplatkoch: poplatky za TKO – nedoplatok za rok 2011 je necelých 1740 € (uhradené 11644,45 €). Z celkového počtu 764 výmerov na daň z nehnuteľností nie je zatiaľ uhradených 65 (niektoré dane sú splatné vo viacerých splátkach počas celého roka) a z celkového počtu 240 prihlásených psov si poplatok doteraz neuhradilo 5 majiteľov psov. (red)

● Dobry syr chutí ešte lepšie, ak ho ponúkajú krásne a usmievavé Liptáčky.

Najlepší oštiepok je z Východnej

Hoci dobroty z ovčieho a kravského mlieka, ktoré pod značkou „Východná“ vyrába tunajšie poľnohospodárske družstvo, majú za sebou sotva ročnú históriu, na trhu sa im darí dobre. Dôkazom je najmä úspech v súťažiach o najlepšie syrové špeciality. Najnovšie si pomyselné zlato odniesli zástupcovia PD z ovčiarskych slávností v skanzene Pribylina za najlepší tradičný oštiepok v kategórii ovčie syrové špeciality. „Minulý rok sme v tejto kategórii vyhrali a tento rok sme titul obhájili. Je to naozaj výborný pocit, lebo konkurencia bola silná, medzi súpermi boli nielen súkromní výrobcovia, ale aj veľké mliekarne a bryndziarne. My sme niečo viac ako salaš a niečo menej ako mliekarne, takže z tejto strednej štartovacej pozície je víťazstvo určite veľký úspech,“ zhodnotil výsledok riaditeľ pre marketing spoločnosti Tatra Forest Slovakia Miroslav Šanda.

Výrobky so značkou Východná nehodnotili kladne len porotcovia v súťaži, ale i návštevníci podujatia, ktorí si ich tam mohli zakúpiť. Doslova sa „zaprášilo“ po stopercentnej ovčej bryndzi, za necelé štyri hodiny sa predalo 150 téglikov. Záujem bol i o žinčicu a syr. Východnianske družstvo sa zapojilo aj do súťaže vo varení

halušiek a túto tradičnú liptovskú špecialitu ponúkali v rámci ochutnávky aj vo svojom stánku. „V súťaži sme sa síce neumiestnili, ale naše halušky ľuďom chutili, reagovali na to dobre, a preto by sme halušky chceli ponúkať aj na Ovenáliach vo Východnej, ktoré budú 12. júna,“ dodal M. Šanda.

Svoje mliečne výrobky sa družstvo snaží udomáčniť aj za hranicami Liptova. Dobré meno Východnej potvrdili koncom mája v Terchovej na Majstrovstvách sveta vo varení halušiek, aj vlni na Agrokomplexe v Nitre, kde v ankete o najlepšiu bryndzu medzi návštevníkmi zabodovala práve pochúťka z Východnej. Text a foto: (mm)

Slovenské, české
a **HD** TV programy
bez mesačných
poplatkov
0910 612 750
Montáže, poradenstvo

VPS-ka pripravuje amfiteáter na leto

Verejnoprospešné služby majú pred sebou najrušnejšie mesiace roka. Okrem údržby verejnej zelene v obci a cintorína sa starajú aj o údržbu amfiteátra a jeho prípravu na rôzne kultúrno-spoločenské podujatia. Koncom mája začali s opravou hlavného pódia, kde bolo nutné vymeniť zhruba polovicu podlahovej plochy. „V častiach, ktoré nie sú zastrešené, bolo drevo prehnuté. Museli sme odstrániť pôvodné dosky aj spodné hranoly a teraz dávame nové. Spolu je to asi 300 štvorákov plochy, ktorú treba opraviť,“ povedal pracovník VPS Pavol Petrenka.

Podľa slov vedúceho VPS Michala

Modrý gombík pomáha

Tretí májový týždeň už sedem rokov patrí zbierke spoločnosti UNICEF „Týždeň modrého gombíka“ na pomoc najviac ohrozeným a zraniteľným deťom vo svete. Tento rok UNICEF pomôže deťom v Južnom Sudáne, aby mohli chodiť do školy. Pre deti, ktoré zažili vojnu, hlad a núdzu, predstavuje základné vzdelanie šancu poraziť chudobu a prežiť kvalitnejší život. Naučia sa nielen čítať, písať a počítať, ale napríklad aj zásady hygieny a starostlivosti o zdravie ako očkovanie či dojčenie, dozvedia sa o nástrahách nášlapných mien aj HIV/AIDS a o tom, ako sa im vyhnúť. Do programu sa zapojila aj miestna základná škola. Deviateačky Stanka a Veronika v rámci tejto akcie predali 112 kusov modrých gombíkov a vyzbierali 138 €. Aj vďaka vašej podpore budú môcť aj v Južnom Sudáne vyrásť výnimočné deti. (red)

● Pracovníci VPS pri oprave bočnej časti hlavného pódia.

Hošku, drobné opravy čakajú aj malé pódium či lavičky v hľadisku. Podľa pokynov organizátorov najbližšej plánovanej akcie - OvčiarSKých slávností - Ovenálie 2011 (12. 6.) bude VPS-ka pripravovať aj potrebné kulisy. Samozrejmosťou je vykášanie zelených plôch v amfiteátri, upratovanie a technické zabezpečovanie podujatí. V júli sa v amfiteátri uskutočnia okrem folklórneho festivalu minimálne dve veľké akcie. Text a foto: (mm)

V SKRATKE

Malí včelári

Slovenské múzeum ochrany prírody a jaskyniarstva v Liptovskom Mikuláši pripravilo našim škôlkarom prezentáciu na tému „Včielka Maja a jej kamaráti opelujú jarné kvietky“. 26. mája prišla do škôlky pani V. Mačicová, ktorá deťom pútavo vyrozprávala o včelách a ich živote, priniesla zbierku motýľov a chrobákov a naučila deti zaujímavú hru o včele a jarných kvetoch. Pochválila deti za ich pozornosť, za vedomosti, ktoré preukázali v kvíze a za to, čo sa nové od nich dozvedela aj ona. Zároveň pozvala deti na návštevu múzea v Liptovskom Mikuláši, čo by mohol byť dobrý tip pre rodičov na strávenie zaujímavého víkendu so svojimi deťmi. (AB)

Slávik Slovenska 2011

Druháčka Klaudia Brabcová, šiestačka Barbora Kamenická a ôsmačka Michaela Žišková – to sú dievčence, ktoré reprezentovali svoju školu začiatkom mája na okresnom kole speváckej súťaže Slávik Slovenska v Centre voľného času v L. Mikuláši. O hudobný doprovod sa postarala ľudová hudba Šimunkovci z Východnej. Miška Žišková získala vo svojej kategórii prvé miesto, srdečne gratulujeme a budeme držať palce na krajskej súťaži v Žiline. Na všetky dievčatá sme hrdí a veľmi si vážime, že reprezentujú našu školu. Zároveň ďakujeme aj pani Zuzane Kamenickej, pani učiteľke Chovanej a ľudovej hudbe Šimunkovci za prípravu, sprievod a veľkú pomoc pri súťaži. (BL)

Májová schôdza dôchodcov

Plní dojmov z programu Veľkej rodiny ku Dňu matiek sa dôchodcovia stretli na schôdzi 9. mája, aby si aj vo svojich kruhoch pripomenuli deň venovaný matkám. „Oslávenkyne“ – nielen matky, ale poväčšine už aj staré matky, prišli pozdraviť aj niekoľkí muži, J. Lehotský im aj predniesol básne. Krásnu, ale aj neľahkú úlohu žien-matiek a ich starostlivosť o rodinu ocenil aj starosta obce, ktorý seniorom zároveň ochotne odpovedal na ich otázky o príjme digitálnej televízie, o kanalizácii a jej realizácii pri jednotlivých domoch. Túto tému bližšie rozviedol Ing. Martin Nahálka, ktorý dôchodcom vizuálne priblížil výstavbu kanalizácie pomocou mapy a individuálne vysvetlil situácie pri pripojkách do domov. Na záver sa dôchodcovia dohodli na výlete do Španej doliny. (red)

Návšteva v družobnom meste Nadlak

Na zasadnutí obecného zastupiteľstva bola schválená návšteva školskej delegácie v rumunskom meste Nadlak. Cieľom návštevy bolo nadviazanie kontaktov medzi slovenskými materskými školami v Nadlaku a materskou školou vo Východnej a vypracovanie Dohody o spolupráci. Mali sme odísť všetky učiteľky, ale niektorí rodičia nemali kam dať svoje deti a jedna trieda musela byť v prevádzke a tak riaditeľka škôlky zostala doma a spoločnosť nám robil riaditeľ školy p. Pitoňák. Delegáciu na poslednú chvíľu doplnila p. Tučeková, učiteľka 1. ročníka.

19. 5. skoro ráno sme vyrazili z Východnej a po 8 hodinách cesty autom s pokazenou klimatizáciou sme boli na hraničnom prechode Maďarsko – Rumunsko, kde nás čakal náš sprievodca p. Pavel Nagy-Gyuris-Krokos. Pred nami sa rozprestierala krajina s čiernou zemou, taká rovná ako doska, taká široká, že nemala konca. Rastliny a stromy vyzerali zelenšie ako u nás, nad zemou sa mihotal teplý opar a oko márne hľadalo nejaký kopec alebo aspoň kopček. Nič, ani krtinec. Cesta do mesta bola rovná, ako podľa pravítka. Kto by očakával typicky mestskú zástavbu, myslím panelákovú džungľu, bol by sklamaný. Mesto má priestranné ulice, na každej strane cesty veľkorysé plochy pre zeleň a až potom je ulica z rodinných domov, prevažne jednoposchodových, s dvorom a záhradou. Nadlak je učebnicovým príkladom multikultúrneho mesta. Žije tu 10 národností a 10 vierovyznaní, spolu sa tolerujú, spolu budujú svoje mesto a robia všetko preto, aby sa tam cítili dobre oni a aj ľudia, ktorí ich prídu navštíviť. Najlepšie bolo,

● Učiteľky východnianskej škôlky Majerčíková (vľavo vpredu) a Brezinová (vľavo vzadu) na návšteve u primátora Nadlaku.

že sme boli v zahraničí a s každým sme si rozumeli. 48 % obyvateľov sú Slováci, iné národnosti nehovoria, ale rozumejú po slovensky, alebo ak nerozumejú, ani nehovoria, pomôže úradný rumunský jazyk. Ľudia sú tam pohostinní, akosi viac sa usmievajú ako u nás, napriek tomu, že aj oni majú svoje problémy. Život je tam zložitejší, peňazí za prácu menej ako u nás. Aj tam má chlieb len dve kôrky, aj tam treba naň poctivo robiť a ani tam nepadajú pečené holuby rovno do úst.

Obdivuhodné na Slovákoch z Nadlaku je, že viac ako 200 rokov udržiavajú svoju reč, držia pri živote zvyky privené predkami na kočoch a tomu všetkému priúčajú svoje deti. Veď čo je krajšie, ako keď vám 6 ročný chlapec, potomok slovenských rodičov povie: ja som sa po slovensky narodil.

P. Krokos nás priviezol do mesta, ubytovali sme sa, pohostili nás domácou nadlackou „klbásou“ – miestnou špecialitou, na ktorú vám nikto neprezradí recept. Náš program bol pripravený na tri dni, keďže sme sa mohli zdržať len dva dni, všetko muselo byť zhustené. Ako prvú sme navštívili miestnu knižnicu, najviac používaná slovenská kniha boli rozprávky od Dobšinského. Všimli sme si stálu expozíciu

diel J. G. Tajovského a jeho manželky Hany Gregorovej, ktorí v meste žili 6 rokov, spisovateľ pracoval v banke a písal, napríklad dielo Statky-zmätky, Mamka Pôstková a iné. Potom sme navštívili Školské stredisko J.G.Tajovského, kongresovú miestnosť, ktorú využívajú na stretnutia s lektormi zo slovenských univerzít, rôzne prezentácie a súťaže. Nasledovala návšteva 50 kilometrov vzdialeného župného mesta Arad. Prezreli sme si miestne pamiatky, námestie Maďarsko – rumunského zmierenia, nakoniec sme sa dostali na rekreačný ostrov na rieke Maruša. Je to areál plný športovísk, parkov, chatiek, reštaurácií a miesta na aktívny oddych obyvateľov mesta. Najviac nás upútala plocha so stolíkmi, pri ktorých miestni dôchodcovia hrali šachy, karty a spoločenskú hru veľmi podobnú dominu.

Na druhý deň sa naša malá delegácia rozdelila, p. Pitoňák a p. Tučeková išli na návštevu Školského strediska J. G. Tajovského. Stretli sa s učiteľmi slovenskej sekcie pre prvý stupeň, navštívili triedy druhého stupňa a lýceum. Videli stôl, za ktorým spisovateľ, ktorého meno stredisko nesie, napísal svoje známe diela a ktorý v škole chránia ako poklad. Dohodli sa na výmene metodických materiálov a boli pozvaní na slávnosť 8. ročníka. Videli ukážky programu, s ktorým deti vystúpia na školskej slávnosti na záver školského roka.

Učiteľky z materskej školy išli na návštevu do materských škôl. V meste sú tri slovenské a dve veľké rumunské materské školy. Vedie ich jedna

● Obraz v kostole znázorňuje príchod Slovákov na Dolnú zem.

riaditeľka, ktorá nepracuje s deťmi, ale pracuje na pozícii manažérky. Škôlky sú umiestnené v rodinných domoch s peknými záhradami a na prvý pohľad pripomínajú detské kráľovstvo a nie inštitúciu. Ovanie vás atmosféra rodiny a rozprávky. Dve budovy sú po kompletnej rekonštrukcii, pekne farebne doladené, steny pomaľované rozprávkovými motívmi, na zemi plávajúce podlahy, umyvárky spĺňajúce normy EÚ, umývadlá podľa výšky detí, sprchový kút, pisoáre pre chlapcov. My dve, učiteľky z MŠ, sme si iba povzdychli, že snáď sa takého vybavenia dožijeme aj vo Východnej? Materské školy sú v prevádzke iba dopoludnia, bez podávania stravy, deti si desiatu nosia z domu. Od štátu dostávajú mlieko v tetrapakovom balení 0,25 l a malé balenie keksov neutrálnej chuti, ktoré si ale berú domov. Po edukačných aktivitách idú deti na pobyt von a odtiaľ si ich preberajú rodičia, prevádzka materskej školy končí o 13. hodine. Počas prázdnin, ktoré začínajú skôr a končia neskôr ako u nás, je prevádzka školy prerušená, učiteľky čerpajú dovolenku. Vybavenie tried edukačnými pomôckami je slabšie, vláda im na pomôcky nedáva žiadne peniaze, všetko, čo majú, si zháňajú od sponzorov a od rodičov. Deti sú komunikatívne, temperamentné a smelé. Ukázali nám program, ktorý pripravujú na školskú slávnosť. Školský rok sa v Nadlaku končí spoločnou slávnosťou, kde sa prezentujú deti všetkých škôl mesta. Odovzdali sme im knihy, ktoré darovali deti z našej škôlky. Bol to pre nás zážitok, pretože deti si knihy okamžite

rozobrali a viac ich už nič iné nezaujímalo, najviac ich potešilo, keď som im začala čítať. Pozorne počúvali slovenské, rumunské a aj rómske deti. To, čo nepochopili z textu, domysleli si z posunkov a gestikulácie. Nasledovala návšteva múzea v typickom nadlackom dome, lektora nám robil 83 ročný pán učiteľ, ktorý nám krásnou slovenčinou porozprával o príchode Slovákov na Dolnú zem, o stavbách prvých príbytkov a neskôr prvých domov, o spôsobe života a zachovávaní tradícií.

Popoludní sme mali stretnutie s primátorom mesta. Pôvodom je od bulharských hraníc, ale keďže mesto má družobné kontakty s viacerými mestami na Slovensku, hovorí už aj po slovensky.

Po návšteve u primátora nás všetkých čakalo stretnutie so slovenskými učiteľkami v budove Demokratického zväzu Slovákov a Čechov v Rumunsku. Neformálna debata sa točila okolo našej práce, ale aj okolo života na Slovensku a v Rumunsku. Pred odchodom na slávnostné ukončenie „tanečníc“ - tanečnej školy, ktorú absolvujú všetci žiaci 8. ročníka, sme navštívili evanjelický kostol, kde je inštalovaný obraz znázorňujúci príchod Slovákov na Dolnú zem. Na podnet p. Tučekovej sme „vyliezli“ na kostolnú vežu, obzreli si zvon a zoznámili sa s pánom, ktorý má funkciu hlásnika času a v prípade požiaru upozorňuje miestny hasičský

● Hlásnik na kostolnej veži ohlasuje presný čas každých pätnásť minút.

zbor. Dozvedeli sme sa, že na pamiatku príchodu Slovákov sa už viac ako 200 rokov každé ráno o 4 hodine rozozvučia zvony. Pohľad na mesto z výšky predčil všetky očakávania. Za dva dni sme stihli vidieť len malú časť. Mesto Nadlak je rozľahlé a plné zaujímavostí: parky pre deti a mládež, v ktorých boli hojdačky a preliezačky, ktoré nikto nepoškodil, kvetinová výsadba, ktorú do rána nikto neukradol, ulice kolmo sa napájajúce na hlavnú cestu, množstvo chrámových veží.

Posledným miestom kde sme boli, bol kultúrny dom plný rodičov a pozvaných čestných hostí, napr. učiteľky, ktoré v škôlke učili terajších ôsmakov. Slávnostná atmosféra, vyobliekani rodičia, deti s primeranou trémou v jednotnom oblečení odlišenom podľa tried. Program uvádzali dievčatá v rumunskom a slovenskom jazyku. Predviedli spoločenské tance, ľudové tance a modernú produkciu. Bola to spoločenská udalosť všetkých obyvateľov mesta, jej dôležitosť potvrdzovala aj prítomnosť primátora.

Náš pobyt sa zavŕšil rozlúčkou, cítili sme sa tam ako svoji medzi svojimi, tešíme sa, že sa opäť niekedy stretneme. Naše ďalšie stretnutie a spolupráca na diaľku už bude prebiehať podľa dohody o spolupráci, ktorú, dúfam, v čo najkratšom čase uzatvoria a podpíšu kompetentní ľudia. Ďakujeme, priatelia, za pozvanie a pozornosť, ktorú ste nám venovali. **Anna Brezinová**

● Nadlacké múzeum ponúka pohľad na život v minulosti.

Program 57. ročníka Folklórneho festivalu Východná**Piatok 1. 7. 2011**

15:00 – 16:00

POZVÁNKA DO VÝCHODNEJ

Miesto: Liptovský Mikuláš – námestie

Účinkujú vybraní zo zahraničných kolektívov

—————

17:00 – 17:30

SYMBOLICKÝ CINTORÍN

Miesto: Cintorín Východná

—————

16:30 – 18:00

VYHRÁVANIE HUDIEB

Miesto: Prieštor pod Májkou

Účinkujú: ľudové hudby zúčastnených kolektívov

—————

19:00 – 20:00

PRIVÍTANKA

Miesto: Amfiteáter – veľká scéna

Účinkujú: vybrané folklórne kolektívy z Liptova a zahraničné súbory, hostia a organizátori

—————

20:00 – 21:00

**PROGRAM ŽILINSKÉHO SAMOSPRÁVNEHO
KRAJA ZÔSYP**

Miesto: Amfiteáter – veľká scéna

Účinkujú: tanečné, hudobné, spevácke folklórne kolektívy z regiónov Liptov, Orava, Kysuce, Turiec

—————

18:00 – 20:30

**INTERAKTÍVNY STAN – tanečné, hudobné, spevácke
workshopy, koncerty a premietania**

Miesto: Stan

Účinkujú: hudobní lektori a taneční majstri, hudobné, spevácke a tanečné telesá a jednotlivci

—————

21:00 – 22:00

ŠAFFOVA OSTROHA 2010 A 2011

Miesto: Amfiteáter – veľká scéna

Účinkujú: víťazi Celoštátnych súťažných prehliadok sólistov – tanečníkov v ľudovom tanci Šaffova ostroha 2010 a 2011

—————

22:00 – 23:00

**ĎAKUJEME – program s projekciou archívnych
záznamov a nimi inšpirovanými choreografiami,
pocta osobnostiam Klimentovi Ondrejкови a Jozefovi
Majerčikovi**

Miesto: Amfiteáter – veľká scéna

Účinkujú: vybrané folklórne kolektívy a jednotlivci

—————

23:00 – 02:00

TANEČNÁ ŠKOLA S NÁSLEDNOU ZÁBAVOU

Miesto: Amfiteáter, stan

Účinkujú: vybrané ľudové hudby, taneční pedagógovia – študenti, absolventi VŠMU

Sobota 2. júla 2011

10:00 – 11:00

MALÍ MUZIKANTI

Miesto: Malá scéna

Účinkujú: víťazi Celoštátnej súťažnej prehliadky detských ľudových hudieb, speváckych skupín, sólistov spevákov a inštrumentalistov Likavka 2010 a ďalšie detské hudobné kolektívy a jednotlivci

—————

09:30 – 13:00

FOLKLÓRNE FÓRUM

Miesto: Kongresové centrum

Rozprava študentov a odborníkov o aktuálnych problémoch folklórneho hnutia: „Propozície a smerovanie celoštátnych folklórnych súťaží“

—————

12:00 – 15:00

TALENTY

Miesto: Malá scéna

Účinkujú: účinkujúci i neúčinkujúci, talentovaní z radov divákov a účastníkov i minoritných skupín, FS Javorček

—————

13:00 – 17:30

**INTERAKTÍVNY STAN – tanečné, hudobné, spevácke
workshopy, koncerty a premietania**

Miesto: Stan

Účinkujú: hudobní lektori a taneční majstri, hudobné, spevácke a tanečné telesá a jednotlivci

—————

11:00 – 12:00

**HUDOBŇY PROGRAM V KOSTOLE „SKLADATEĽ
A ĽUDOVÁ PIESEŇ“, skladatelia
z 2. polovice 20. storočia**

Miesto: Evanjelický kostol vo Východnej

Účinkujú: vybrané ľudové hudby, spevácke skupiny, sólisti speváci a inštrumentalisti

—————

14:00 – 15:30

SPRIEVOD OBCOU A OTVORENIE AMFITEÁTRA

Miesto: Obec Východná, areál amfiteátra

Účinkujú: účastníci programov festivalu

—————

15:30 – 16:40

DETSKÝ PROGRAM

Miesto: Malá scéna

Účinkujú: víťazi Celoštátnej súťaže detských folklórnych súborov Likavka 2011 a ďalšie detské folklórne kolektívy a jednotlivci

—————

17:00 – 18:15

PROGRAM FOLKLÓRNYCH SKUPÍN

Miesto: Amfiteáter – veľká scéna

Účinkujú: vybrané kolektívy z posledného ročníka Celoštátnej súťaže folklórnych skupín Nositelia tradícií, žijúci jednotlivci a tanečné páry – nositelia tradícií

18:15 – 18:30

Medzi programami: ŠKOLA TANCA

interaktívny program s divákmi

18:30 – 19:30

HOSTIA

Miesto: Amfiteáter

Účinkujú: zahraničné folklórne súbory z Maďarska, Ukrajiny, a ďalších štátov

21:00 – 22:20

PROGRAM FOLKLÓRNYCH SÚBOROV

Miesto: Amfiteáter – veľká scéna

Účinkujú: folklórne súbory z jednotlivých regiónov Slovenska

22:40 – 23:40

SEUK: TANCOVALI NAŠI VAŠIM...

Miesto: Amfiteáter – veľká scéna

Účinkuje: SEUK

23:40

ZÁBAVY

Miesto: stan

Účinkujú: vybrané ľudové hudby, taneční majstri a lektori

Nedeľa 3. júla 2011

10:00 – 11:00

MALÍ TANEČNÍCI

Miesto: Malá scéna

Účinkujú: účastníci tvorivých dielní Malí tanečníci

10:00 – 11:30

SLÁVNOSTNÉ BOHOSLUŽBY

s účasťou krojovaných účinkujúcich, vybraných speváckych skupín a ľudových hudieb

Miesto: Evanjelický a katolícky kostol, Východná

11:00 – 12:10

HUDOBNÝ PROGRAM

Miesto: Malá scéna

Účinkujú: vybrané ľudové hudby, spevácke skupiny, sólisti speváci a inštrumentalisti i z Celoštátnej prehliadky ľudových hudieb, speváckych skupín, sólistov spevákov a inštrumentalistov Vidiečanova Habovka 2010, a ďalšie kolektívy a jednotlivci

11:00 – 14:30

INTERAKTÍVNY STAN – tanečné, hudobné, spevácke workshopy, koncerty a premietania

Miesto: Stan

Účinkujú: hudobní lektori a taneční majstri, hudobné, spevácke a tanečné telesá a jednotlivci

14:00 – 14:30

ŠKOLA TANCA

Miesto: Amfiteáter – veľká scéna

Interaktívny program s divákmi

14:30 – 16:00

GALAPROGRAM

Miesto: Amfiteáter – veľká scéna

Účinkujú: vybraní sólisti a folklórne kolektívy, to najlepšie z troch dní trvania festivalu

VÝSTAVNÉ PODUJATIA**Z LIPTOVSKÝCH REMESIEL A KUCHYNE – prezentácia tradičných liptovských remesiel a kuchyne z vybraných liptovských obcí**

Miesto: Areál amfiteátra – okolie ohniska

Účinkujú: ženy z vybraných liptovských obcí

JARMOK A MAJSTRI ĽUDOVÝCH REMESIEL

Miesto: Areál amfiteátra

Účinkujú: majstri ľudových remesiel, predvádzajúci i predávajúci svoje výrobky

UROB SI SÁM VO VÝCHODNEJ

Miesto: Areál amfiteátra

Účinkujú: majstri ľudových remesiel, výrobcovia – lektori

CINTORÍN

Miesto: Symbolický cintorín

KRESANÉ DO DREVA

Miesto: Areál amfiteátra

Účinkujú: majstri ľudových remesiel – rezbári

VÝSTAVA KRESANÉ DO DREVA

Miesto: Hasičský dom

Účinkujú: majstri ľudových remesiel

VÝSTAVA FOTOGRAFIÍ FFV „VÝCHODNÁ OČAMI MAKA“

Miesto: Evanjelický dom

VÝSTAVA MIESTNYCH REMESIEL

Miesto: Drevenica v susedstve Východnianskej izby

Účinkujú: ľudoví výrobcovia z obce a okolia

SÚŤAŽ O NAJKRAJŠIU VÝZDOBU DVORA A DOMU

Miesto: Areál obce Východná, Malá scéna

Účinkujú: starosta obce Východná, súťažiaci obyvatelia obce

VÝCHODNIANSKA IZBA

Miesto: Drevenica v areáli obce Východná

(Zmena programu vyhradená)Podrobný program festivalu nájdete aj na stránke www.nocka.sk

Turnaj v mariáši

Turnaj v mariáši na dedinskej úrovni vo Východnej organizujú nadšenci v predvianočnom čase viac ako desať rokov. Pri stretnutiach si priatelia tejto hry zo susedných obcí z Východnej, Važca a Štrby povedali, že by možno stálo za to zorganizovať spoločný turnaj v tejto vynikajúcej kartovej hre. A tak sa zrodila tradícia. Dohodli sa, že turnaje

budú v jarnom období. Jeden mesiac urobili turnaj hráči zo Štrby, na ďalší z Važca a potom z Východnej.

Tohto roku sa 21. mája v budove Kongresového centra v areáli amfiteátra uskutočnil v poradí III. ročník turnaja v mariáši o pohár

starostu obce Východná.

Zúčastnilo sa ho 22 hráčov z blízkeho aj vzdialenejšieho okolia. Domácim sa v turnaji nedarilo podľa predstáv, keď najlepší sa umiestnil na piatom mieste. Turnaj sa vydaril, účastníci si pochvalovali atmosféru i príjemné

● V zápale hry...

prostredie. Konečné poradie je uvedené v tabuľke.

Za podporu pri organizovaní tejto akcie ďakujeme Obecnému úradu vo Východnej, Poľnohospodárskemu družstvu a za prípravu občerstvenia pre súťažiacich p. Krajčovej ATC chatky.

(ml)

Foto: archív MKS

● Organizátori turnaja a víťazná trojica (s diplomami). Zľava Juraj Jurčo, Pavol Erdziak, Miroslav Stano, Jaroslav Procházka, Peter Stoklasa a Michal Kokavec.

Futbal

MUŽI

Hybe - Východná	15. 5. 2011	1:3
Východná - Lipt. Revúce	22. 5. 2011	2:1
Komjatná - Východná	29. 5. 2011	2:2

ŽIACI

Demänová - Východná	15. 5. 2011	0:1
Východná - L. Ondrej	22. 5. 2011	2:1
Kráľ. Lehota - Východná	29. 5. 2011	1:5

DORAST

Východná - L. Štiavnička	14. 5. 2011	2:3
Vavrišovo - Východná	21. 5. 2011	3:4
Východná - L. Kokava	28. 5. 2011	2:2

ŽIACI - KORMANOV POHÁR

Bobrovec - Východná	12. 5. 2011	1:2
Východná - Ilánovo	19. 5. 2011	5:0
Východná - Dúbrava	26. 5. 2011	3:4

Aj vy môžete prispieť do východnianskych novín. Radi privítame vaše tipy a námety.

0904 653 071

noviny.vychodna@gmail.com

alebo využite schránku na obecnom úrade.

Por.	Meno	Priezvisko	Výsledky		Príslušnosť
			body	€	
1.	Jaroslav	Procházka	25	32.02	Lučatín
2.	Pavol	Erdziak	19	30.64	Štrba
3.	Peter	Stoklasa	19	28.16	Kežmarok
4.	Milan	Kubov	19	24.62	Poprad
5.	Matej	Jurčo	17	27.36	Východná
6.	Ján	Šerfel	17	25.74	Štrba
7.	Jozef	Bies	17	25.42	Kežmarok
8.	Milan	Bartko	17	23.94	Važec
9.	Juraj	Jurčo	16	23.80	Východná
10.	Michal	Kokavec	15	25.50	Banská Bystrica
11.	Dušan	Mikuš	15	25.34	Východná
12.	Rastislav	Bartko	15	24.72	Važec
13.	Pavol	Turčan	14	25.12	Poprad
14.	Ján	Svocák	14	24.64	Lučatín
15.	Vladimír	Bocko	13	25.68	Svit
16.	Jozef	Kereš	13	22.94	Lučatín
17.	Miroslav	Stano	13	22.90	Východná
18.	Martin	Lehotský	13	21.42	Východná
19.	Ján	Pastucha	11	24.16	Štrba
20.	Ján	Šutka	11	24.02	Banská Bystrica
21.	Ján	Ferianc	7	20.28	Važec
22.	Ivan	Ilavský	6	16.58	Važec